

Przedmiotowy System Oceniania z języka polskiego

Opracowała Ewelina Przydryga

1. Dokumenty określające przedmiotowy system oceniania

- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych;
- Program nauczania języka polskiego w klasach IV-VIII szkoły podstawowej „ Nowe Słowa na start !” Marlena Derlukiewicz
- Wewnątrzszkolne System Oceniania:
- Statut Publicznej Szkoły Podstawowej w Cerkwicy.

2. Cele przedmiotowego systemu oceniania

- Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych.
- Niesienie pomocy uczniowi w samodzielnym planowaniu swego rozwoju.
- Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
- Dostarczenie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach, specjalnych uzdolnieniach ucznia.
- Umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

3. Zasady PSO

1. Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów o zakresie wymagań z języka polskiego oraz o sposobie i zasadach oceniania.

2. Prace klasowe są obowiązkowe. Jeżeli uczeń w tym czasie był nieobecny na lekcji, powinien napisać pracę w terminie późniejszym, uzgodnionym z nauczycielem.

3. Za prace klasowe uważane są wypracowania klasowe, sprawdziany gramatyczne, różnego rodzaju testy - zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem. Uczniowie znają zakres materiału przewidzianego do kontroli. Praca klasowa poprzedzona jest zawsze powtórzeniem materiału.

4. Wszystkie sprawdzone przez nauczyciela prace klasowe muszą być przez ucznia poprawione i podpisane przez rodzica/prawnego opiekuna.

5. Dwa razy w półroczu uczeń może zgłosić brak przygotowania do lekcji nie podając przyczyny. Nie dotyczy to lekcji, na których nauczyciel zaplanował sprawdzian.

6. Prace domowe, szczególnie wypracowania, powinny być wykonywane we wskazanym terminie. Ich brak nauczyciel odnotowuje w dzienniku i wyznacza nowy termin- do dwóch dni. W przypadku ponownego niedotrzymania terminu uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

7. Jeśli uczeń ma trudności w opanowaniu materiału, ma prawo do pomocy ze strony nauczyciela lub innego ucznia. Warunkiem jest aktywna obecność na lekcjach lub usprawiedliwiona dłuższa nieobecność.
8. Nauczyciel sprawdza pracę klasową w ciągu dwóch tygodni najpóźniej na tydzień przed klasyfikacją. Jeżeli termin zostanie przekroczony nauczyciel nie wpisuje ocen niedostatecznych.
9. Nie ocenia się negatywnie ucznia po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole. Ocenę pozytywną nauczyciel wpisuje do dziennika na życzenie ucznia.
10. Nauczyciela zapowiada przeczytanie dłuższej lektury na miesiąc przed jej omawianiem. Informację wpisuje do terminarza. Krótsze lektury zapowiadane są na tydzień przed omówieniem.
11. Wypracowania domowe uczeń sporządza w zeszycie przedmiotowym w terminie określonym przez nauczyciela. Nauczyciel ma prawo do wystawienia oceny niedostatecznej uczniowi, który wykonał pracę niesamodzielnie oraz uczniowi, który nie oddał pracy w terminie.
12. Kartkówki mogą obejmować od 1 do 3 lekcji i mogą być niezapowiedziane.
13. Inne formy obowiązkowych prac domowych nauczyciel może sprawdzić i ocenić na początku lekcji. Może wytypować kilku uczniów do odczytania pracy domowej.
14. Aktywna praca na lekcji obejmuje głównie samodzielne wypowiedzi ucznia, które powinny dotyczyć tematu i powinny być wypowiedziane pełnymi zdaniami.
15. Uczeń zostawia prace, sprawdziany, kartkówki w szkole. Są one do wglądu dla rodziców i uczniów na terenie szkoły.

4. Co podlega ocenie na języku polskim?

Ocenie podlegają:

- sprawdziany pisemne (prace klasowe 1 i 2-godzinne z omówionego działu, testy, kartkówki, dyktanda);
- praca ucznia na lekcji (aktywność, praca w grupie);
- samodzielna praca domowa ucznia (pisemna praca w zeszycie, ćwiczenia);
- wypowiedzi ustne: odpowiedzi na pytania, opowiadanie;
- wypowiedzi pisemne: odpowiedzi na pytania, rozwiązywanie ćwiczeń, redagowanie tekstów użytkowych i form wypowiedzi przewidzianych programem nauczania;
- recytacja z pamięci (wiersz i proza);
- czytanie;
- testy czytania ze zrozumieniem
- testy znajomości lektur szkolnych

5. Sposoby oraz częstotliwość sprawdzania osiągnięć uczniów

- Odpytywanie bieżące - na każdej lekcji.
- Wykonywanie przez uczniów ćwiczeń - według uznania nauczyciela.
- Prace klasowe w postaci testów rozszerzonej odpowiedzi - minimum 1 w półroczu..
- Sprawdziany gramatyczne - po każdej większej partii materiału.
- Dyktanda - 2 w półroczu.

- Kartkówki - z bieżącego materiału - według uznania nauczyciela.
- Zeszyt przedmiotowy - przynajmniej 2 razy w półroczu.
- Recytacja –raz w roku.
- Czytanie ze zrozumieniem – co najmniej raz w półroczu.

6. Skala ocen

1. Śródroczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych wystawiane są na podstawie średniej ważonej ocen bieżących wg następującego schematu:
 - 1) stopień celujący – średnia ważona 5,60 i powyżej;
 - 2) stopień bardzo dobry – średnia ważona 4,60 – 5,59;
 - 3) stopień dobry – średnia ważona 3,60 – 4,59;
 - 4) stopień dostateczny – średnia ważona 2,60 – 3,59;
 - 5) stopień dopuszczający – średnia ważona 1,60 – 2,59;
 - 6) stopień niedostateczny – średnia ważona 1,59 i poniżej.
2. Wagi ocen przedstawiają się następująco:
 - 1) Aktywność – 3
 - 2) Kartkówka – 4
 - 3) Odpowiedź ustna – 4
 - 4) Recytacja – 4
 - 5) Praca klasowa – 6
 - 6) Poprawa pracy klasowej – 5
 - 7) Projekt – 6
 - 8) Sprawdzian – 5
 - 9) Poprawa sprawdzianu - 4
 - 10)Zadanie dodatkowe – 4
 - 11)Pisemna forma wypowiedzi – 5
 - 12)Zadanie domowe – 2
 - 13)Praca samodzielna – 3
 - 14)Czytanie – 4
 - 15)Przygotowanie do zajęć – 4
 - 16)Praca w grupach – 2
 - 17)Laureat/finalista konkursu przedmiotowego, artystycznego, sportowego (powiatowego, wojewódzkiego, ogólnopolskiego) – 6
 - 18)Dyktando - 4
 - 19)Poprawa dyktanda - 3
 - 20)Inscenizacja – 5

21) Nauka zdalna – 1

22) Udział w konkursie – 4

23) Ćwiczenia – 3

24) Lektura – 5

25) Praca na platformie – 4

26) Inne – 1

3. Nauczyciel ma prawo podjąć ostateczną decyzję w sprawie wystawienia oceny półrocznej/rocznej/końcowej z przedmiotu o jeden stopień:
 - 1) podwyższyć,
 - 2) obniżyć.
 4. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności
 - 1) ustne:
 - a) odpowiedzi,
 - b) wypowiedzi w klasie (tzw. aktywność);
 - 2) pisemne:
 - a) prace klasowe,
 - b) sprawdziany – obejmują materiał z trzech ostatnich lekcji,
 - c) kartkówki – obejmują materiał z ostatniej lekcji,
 - d) testy (różnego typu),
 - e) dyktanda,
 - f) zadania domowe,
 - g) prace nadobowiązkowe (dodatkowe);
 - 3) udział w konkursach;
 - 4) formy sprawnościowe, doświadczalne mające na celu stosowanie zdobytej wiedzy w praktyce;
 - 5) praca grupowa;
 - 6) prezentacja projektu.
 5. Dopuszcza się stosowanie następujących skrótów w dzienniku elektronicznym:
 - 1) np. – uczeń nieprzygotowany;
 - 2) bz. – brak zadania;
- 3) 0 – uczeń nie pisał pracy pisemnej.

7. Kryteria oceniania

Ustala się następujące kryteria wystawiania stopni częściowych oraz klasyfikacyjnych (uczeń otrzymuje stopień, którego kryteria jako całość najbliższe jest jego sprawdzonym osiągnięciom):

Stopień **celujący (6)** - może otrzymać uczeń, który:

- pracował systematycznie, z dużym zaangażowaniem na każdej lekcji i w domu;
- wykazywał się inwencją twórczą, nie czekając na inicjatywę nauczyciela;
- biegle posługiwał się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy;
- wykazywał się indywidualną pracą wykraczającą poza realizowany program;
- reprezentował klasę, szkołę w konkursach przedmiotowych np. w polonistycznym, ortograficznym, recytatorskim itp., kwalifikując się do dalszego etapu.

Stopień **bardzo dobry (5)** - otrzymuje uczeń, który:

- pracował systematycznie z zaangażowaniem na każdej lekcji i w domu;
- wykazał się wiedzą i umiejętnościami na poziomie ponadpodstawowym (PP), o znacznym stopniu trudności;
- wszystkie zadania wykonywał w terminie.

Stopień **dobry (4)** - otrzymuje uczeń, który:

- pracował systematycznie na każdej lekcji i w domu;
- opanował umiejętności umiarkowanie trudne, ale i niezbędne w dalszej nauce;
- poprawnie stosował wiadomości, wykonywał nietypowe zadania teoretyczne i praktyczne;
- wykonywał zadania w terminie określonym przez nauczyciela a także uzupełniał ewentualne braki.

Stopień **dostateczny (3)** - otrzymuje uczeń, który:

- pracował w miarę systematycznie i doskonalił w sobie tę cechę;
- opanował wiadomości i umiejętności z języka polskiego na poziomie podstawowym (P);
- umie zastosować zdobyte wiadomości w sytuacjach typowych, według poznanego wzorca.

Stopień **dopuszczający (2)** - otrzymuje uczeń, który:

- wykazał się znajomością treści całkowicie niezbędnych w dalszym zdobywaniu wiedzy z języka polskiego;
- wykonywał samodzielnie lub z niewielką pomocą nauczyciela zadania typowe, wyćwiczone na lekcji, o niewielkim stopniu trudności.

Stopień **niedostateczny (1)** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności elementarnych, a stwierdzone braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z języka polskiego;
- nie umie wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela.

Szczegółowe wymagania przedmiotowe z języka polskiego w poszczególnych klasach znajdują się w dokumentacji nauczyciela.

8. Sposób oceniania prac pisemnych

Ocenę ze sprawdzianów ustala się według skali procentowej:

Procenty	Stopień
Wykonanie zadań na 100%	celujący
90-99%	bdb
70-89%	db
50-69%	dst
30-49%	dop
29-0%	ndst

- 0 błędów – celujący
- 1 – 2 błędy – bardzo dobry
- 3 – 4 błędy – dobry
- 5 – 6 błędów – dostateczny
- 7 – 9 błędów – dopuszczający
- 10 i więcej błędów – niedostateczny

Błędem ortograficznym obniżającym ocenę jest pisownia wyrazów niezgodna ze znanymi dla ucznia zasadami pisowni.

Pomyłka zaś to np. przestawienie liter, gubienie liter opuszczanie znaków diakrytycznych, ale tylko wtedy, gdy nie chodzi o różnicowanie głosek: ja chcę – on chce.

W przypadku kartkówek lub dyktand lub innych prac pisemnych - dopuszczalne są inne wielkości w zależności od stopnia trudności pracy i innych czynników. W takim przypadku nauczyciel każdorazowo informuje uczniów o sposobie oceniania i kryteriach ocen.

9. Sposoby dokumentowania osiągnięć uczniów

1. Osiągnięcia uczniów odnotowuje się w dzienniku elektronicznym, zeszyte przedmiotowym.
2. **Oceny wpisywane w następujących rubrykach:**
 - domowe prace pisemne
 - wypracowania
 - odpowiedzi, czytanie
 - sprawdziany, kartkówki
 - aktywność
3. Oceny półroczne uwzględniają oceny cząstkowe z zachowaniem następującej hierarchii:
 - pisemne prace klasowe (sprawdziany, testy)
 - kartkówki
 - odpowiedzi ustne
 - prace domowe
 - aktywność

10. Informowanie o ocenach

1. O uzyskiwanych ocenach uczniowie są informowani na bieżąco.
2. Wszystkie oceny są jawne i wystawiane według ustalonych kryteriów.
3. Uczeń ma prawo zapoznać się z uzasadnieniem ustalonej oceny.
4. Wszelkie sprawdzone i ocenione prace pisemne rodzice/opiekunowie otrzymują do wglądu.
5. O przewidywanej ocenie semestralnej lub rocznej uczeń informowany jest ustnie na miesiąc przed klasyfikacyjną radą pedagogiczną.
6. W przypadku trudności w nauce, częstego nieprzygotowania do lekcji, lekceważącego stosunku do przedmiotu - rodzice będą informowani podczas organizowanych indywidualnych spotkań z nauczycielem.

11. Poprawa oceny

1. W przypadku otrzymania z pracy klasowej (sprawdzianu) oceny niedostatecznej, uczeń ma prawo do jednorazowej jej poprawy, przy czym w dzienniku zachowane są dwie oceny.
2. Uczeń może poprawić ocenę niedostateczną z pracy klasowej w terminie uzgodnionym z nauczycielem - w ciągu 1 tygodnia od daty jej otrzymania.

12. Aneks do kryteriów oceniania język polski (na wypadek nauki zdalnej)– ocenie w trybie zdalnego nauczania.

1. Na czas nauczania zdalnego kryteria ocen pozostają bez zmian.
2. Podczas zdalnego nauczania uczeń ma obowiązek wykonać w zeszytach, kartach pracy wskazane ćwiczenia.
3. Uczeń ma obowiązek przesłać we wskazany sposób oraz w terminie wyznaczonym przez nauczyciela prace pisemne, które zostaną ocenione zgodnie z kryteriami. Nietrzymanie ustalonego terminu (w przypadku ewidentnego zaniedbania) jest równoznaczne z oceną niedostateczną.
4. Nauczyciel może przygotować test sprawdzający na ustalonych nośnikach przekazu, za który uczeń otrzyma ocenę.
5. Uczeń ma możliwość poprawienia ocen otrzymanych za zadania wykonywane w czasie e - nauczania w sposób i terminie ustalonym przez nauczyciela .